

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2300, 2/2292, 2/2248, 2/2247, 2/2222, 2/2221, 2/2219, 2/2185, 2/2139, 2/2133, 2/2109, 2/2105, 2/2104, 2/2095, 2/2090, 2/2046, 2/2026, 2/2020, 2/2019, 2/2018, 2/2017, 2/2015, 2/2012, 2/2006, 2/2005, 2/1993, 2/1992, 2/1991, 2/1983, 2/1982, 2/1980, 2/1979, 2/1976, 2/1975, 2/1974, 2/1973, 2/1972, 2/1971, 2/1960, 2/1959, 2/1953, 2/1952, 2/1951, 2/1943, 2/1942, 2/1939, 2/1935, 2/1934, 2/1928, 2/1927, 2/1925, 2/1922, 2/1915, 2/1911, 2/1910, 2/1909, 2/1908, 2/1899, 2/1897, 2/1892, 2/1891, 2/1890, 2/1883, 2/1882, 2/1878, 2/1876, 2/1874, 2/1871, 2/1867, 2/1866, 2/1865, 2/1855, 2/1853, 2/1852, 2/1848, 2/1847, 2/1846, 2/1845, 2/1844, 2/1843, 2/1842, 2/1841, 2/1840, 2/1839, 2/1824, 2/1818, 2/1816, 2/1815, 2/1804, 2/1803, 2/1797, 2/1796, 2/1795, 2/1794, 2/1792, 2/1791, 2/1790, 2/1789, 2/1788, 2/1775, 2/1761, 2/1749, 2/1745, 2/1740, 2/1736, 2/1730, 2/1721, 2/1680, 2/1661, 2/1655, 2/1646, 2/1645, 2/1635, 2/1630, 2/1627, 2/1621, 2/1591, 2/1577, 2/1565, 2/1555, 2/1549, 2/1548, 2/1539, 2/1526, 2/1522, 2/1521, 2/1503, 2/1494, 2/1493, 2/1490, 2/1442, 2/1404, 2/1403, 2/1394, 2/1374, 2/1373, 2/1372, 2/1371, 2/1342, 2/1338, 2/1333, 2/1326, 2/1264, 2/1239, 2/1228, 2/1227, 2/1226, 2/1219, 2/1209, 2/1193, 2/1083, 2/1066, 2/1062, 2/1035, 2/1030, 2/1029, 2/1013, 2/1012, 2/1011, 2/1010, 2/1009, 2/996, 2/984, 2/982, 2/981, 2/976, 2/973, 2/972, 2/970, 2/969, 2/963, 2/961, 2/959, 2/957, 2/956, 2/954, 2/943, 2/898, 2/897, 2/885, 2/882, 2/872, 2/857, 2/851, 2/837, 2/812, 2/749, 2/746, 2/727, 2/725, 2/724, 2/718, 2/711, 2/699, 2/698, 2/697, 2/679, 2/670, 2/645, 2/644, 2/643, 2/642, 2/640, 2/639, 2/635, 2/634, 2/611, 2/610, 2/607, 2/606, 2/605, 2/596, 2/595, 2/568, 2/567, 2/566, 2/563, 2/560, 2/537, 2/536, 2/535, 2/508, 2/507, 2/506, 2/491, 2/488, 2/487, 2/481, 2/480, 2/472, 2/436, 2/413, 2/412, 2/399, 2/396, 2/386, 2/379, 2/375, 2/374, 2/373, 2/369, 2/368, 2/339, 2/337, 2/336, 2/335, 2/334, 2/333, 2/332, 2/322, 2/309, 2/304, 2/303, 2/302, 2/301, 2/300, 2/299, 2/298, 2/297, 2/292, 2/291, 2/237, 2/236, 2/233, 2/231, 2/230, 2/229, 2/227, 2/226, 2/225, 2/224, 2/218, 2/132, 2/131, 2/130, 2/129, 2/128, 2/49, 2/26 Esas Numaralı Kanun Tekliflerimin, İç Tüzüğün 77. Maddesinin 1. Fıkrası uyarınca 27. Yeni yasama döneminde yenilenmesini arz ve talep ederim.

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon/lar	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih:01.10.2018	Esas No:658

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
09	Temmuz 2018
Numara:	

313051

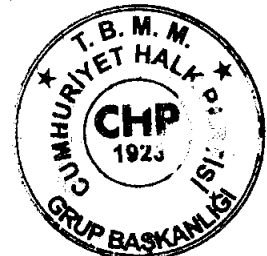
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 04.01.2016
Sayı: 496

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	04 Şubat 2016		E.No: 2/605	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
ser	ik	K.P.	MP.	MM.
TBMM BAŞKANI	ik			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİGİ
05 Ocak 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
05 Ocak 2016
No: 16244

GENEL GEREKÇE

Hakim, hiç bir kamu görevlisine tanınmamış yetkilerle donatılmış kişidir. O, devletin, toplumun yargı gücünü elinde bulunduran, bireyin tüm hak ve özgürlükleri üzerine son sözü söyleyen kişi olarak hemcinsini yargılamaktadır. Bir yanda devlet gücünü, otoritesini elinde bulunduran kişi yani hakim varken, diğer yanda elinde soyut olarak "adil yargılanma hakkından başka gücü olmayan" hak arayan kişi veya kişiler bulunmaktadır.

Oniki Levha Kanunu'nda dahi devlet hizmetinde bulunan Magistraların görevlerini ihmal etmeleri suç sayılmıştır. Ülkemizde, son senelerde, yargıya karşı giderek artan ve kamuoyu araştırmalarıyla da ortaya çıkan güvensizliğin en önemli nedenlerinden biri yargıda yansızlık kavramının aşınmaya uğramasıdır.

Demokratik bir toplumda mahkemelerin kişiye vereceği güven duygusu önemlidir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, pek çok kararında "adaletin yerine getirilmesi yeterli değildir, aynı zamanda yerine getirildiğinin özellikle yargılananlarca görülmesi gerekir" yerleşmiş öz değişine yer vererek, yansızlığın nesnel açıdan önemi ve dışlanmazlığını ortaya koymuştur.

Diğer yandan, ülkemiz açısından da bir iç hukuk kuralı durumuna gelmiş bulunan İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi' nin 6. maddesi bireyin "yansız bir yargı önünde yargılanmasını" bir insanlık (kişilik) hakkı olarak kabul etmiştir. Bu nedenle yansızlık ilkesinin ağır ve açık bir biçimde çiğneyen hakim hakkında manevi tazminat davası açılmasının olanaklı olduğu da unutulmamalıdır.

Hakimlik bir meslek memurluğu olup, derece memurluğu değildir. Bu nedenle ancak kurallara uygun bir şekilde yapılan atama ile mesleğe girebilirler ve "Hakim" sıfatını kazanırlar. 1982 Anayasamızın 140. maddesinin başlığı "Hakimlik ve Savcılık Mesleği"dir. Aynı maddenin ikinci fıkrası "Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler" demektedir.

Hakimler bağımsızdırlar; hiç bir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında hakimlere emir ve talimat veremez, tavsiye ve telkinde bulunamaz. Bu durum yargının bağımsızlığının bir sonucudur. Adalet ancak bağımsız ve yeterli bilgi birikimine sahip insanlar eliyle dağıtılabilir. Aksi bir durum adaletten söz edilemeyecek bir ortamı doğurur.

Kamu hizmetlerinin işleyişine hakim olan ilkelerden biri de disiplindir. Kamu fonksiyonunu ifa edenler, bu fonksiyonun gerektirdiği şekilde hareket etmek, bunu zamanında ve fonksiyonun sınırları içinde kalmak sureti ile yerine getirmek zorundadırlar.

Diğer bütün kamu personeli gibi hakimler de gerek idari gerekse yargısal görevleri nedeniyle verdikleri zararlardan sorumludurlar. Demokratik bir toplumda mutlak sorumsuzluk olamayacağından mevzuatımızda hakimlerin sorumlulukları ile ilgili düzenlemelere yer verilmesi bir gerekliliktir.

Hakimlerin hem idari hem de yargısal görevleri bulunmaktadır. İdari görevlerini yaparlarken üçüncü kişilere verdikleri zararlardan dolayı sorumlulukları diğer kamu görevlileri gibidir. İdare aleyhine dava açıldıktan sonra hakimlere rücu edilmesi hususunda yapılan düzenlemelerden ziyade yargısal görevleri nedeniyle verdikleri zararlar için hakim

muhattap gösterilerek tazminat davası açılabilmesine ilişkin yasal düzenleme daha caydırıcı ve amacına uygun olacaktır.

Bu Kanun Teklifim ile; hakimlerin yargısal görevlerini icraları sırasında kusurlu davranışları nedeniyle zarara uğrattıkları kişilerin doğrudan hakimler hakkında tazminat davası açabilmesi ve muhatabının hakimlerin bizzat kendilerinin olması dolayısıyla maddenin amacına uygun olarak daha caydırıcı bir niteliğe bürünmesi hedeflemiştir.

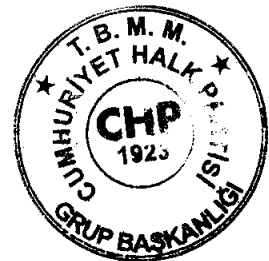

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6100 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nda yapılacak değişiklik ile; hakimlerin yargısal görevlerini icraları sırasında kusurlu davranışları nedeniyle zarara uğrattıkları kişilerin doğrudan hakimler hakkında tazminat davası açabilmesi ve İdare aleyhine dava açıldıktan sonra hakimlere rücu edilmesi hususunda yapılan düzenleme yerine daha caydırıcı nitelikte olması dolayısıyla muhatabının hakimlerin bizzat kendilerinin olması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

6100 SAYILI HUKUK USULÜ MUHAKEMLERİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE1 – 6100 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 46. Maddesinin 1. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin 3. Fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“MADDE 46: (1) Hâkimlerin yargılama faaliyetinden dolayı aşağıdaki sebeplere dayanılarak aleyhlerine tazminat davası açılabilir:

- a) Kayırma veya taraf tutma yahut taraflardan birine olan kin veya düşmanlık sebebiyle hukuka aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması.*
- b) Sağlanan veya vaat edilen bir menfaat sebebiyle kanuna aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması.*
- c) Farklı bir anlam yüklenemeyecek kadar açık ve kesin bir kanun hükmüne aykırı karar veya hüküm verilmiş olması.*
- ç) Duruşma tutanağında mevcut olmayan bir sebebe dayanılarak hüküm verilmiş olması.*
- d) Duruşma tutanakları ile hüküm veya kararların değiştirilmiş yahut tahrif edilmiş veya söylenmeyen bir sözün hüküm ya da karara etkili olacak şekilde söylenmiş gibi gösterilmiş ve buna dayanılarak hüküm verilmiş olması.*
- e) Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması.”*

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

